

prima instanță: V. Holban
instanța de apel: Iu. Cimpoi, N.Simciuc și N. Craiu

dosarul nr.2rc-866/15

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Petru Bobu în interesele întreprinderii individuale "Spataru și C", în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Russu Ion în interesele Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii individuale "Spataru și C" cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul

c o n s t a t ă:

Prin procura din 03 februarie 2014 Russu Ion a fost împuternicit de Firma „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanțele judecătorești cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.30).

La 22 octombrie 2014 reprezentantul Russu Ion a depus în interesele Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii individuale "Spataru și C" cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Russu Ion a indicat că Firma „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată în baza facturilor fiscale indicate în actul de verificare reciprocă a livrat întreprinderii individuale "Spataru și C" marfă în valoare de 32862,22 lei.

Întreprinderea individuală "Spataru și C" a achitat parțial marfa livrată, iar suma neachitată este de 31235,66 lei.

Firma „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată a întreprins toate măsurile pentru soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, însă întreprinderea individuală "Spataru și C" pînă în prezent nu a achitat datoria.

La 14 noiembrie 2013 și 14 iunie 2014 Firma „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată s-a adresat întreprinderii individuale "Spataru și C" cu somații, însă ultima nu și-a onorat obligațiile contractuale.

Cere reprezentantul Russu Ion încasarea de la întreprinderea individuală "Spataru și C" în beneficiul Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată

datoria pentru marfa livrată în sumă de 31235,66 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 938 lei, iar în total încasarea sumei de 32174 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 01 aprilie 2015 acțiunea Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată a fost admisă.

S-a încasat de la întreprinderea individuală ”Spataru și C” în beneficiul Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată datoria în mărime de 31235,66 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 938 lei, iar în total suma de 32174 lei.

La 17 iunie 2015 întreprinderea individuală ”Spataru și C” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 01 aprilie 2015.

Prin mandatul nr.0818570 din 20 iunie 2015 avocatul Bobu Petru a fost împuternicit de întreprinderea individuală ”Spataru și C” să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a ataca hotărîrile judecătorești etc. (f.d.59).

La 17 septembrie 2015 avocatul Bobu Petru a depus cerere solicitînd repunerea în termen a apelului pe motiv că directorul întreprinderii individuale ”Spataru și C” Spătaru Ana nu a fost citată, nu a cunoscut data ședinței de judecată, hotărîrea primei instanțe a fost adoptată în lipsa pîrîtului, a aflat despre aceasta în a doua decadă a lunii mai 2015 cînd conturile bancare au fost sechestrate.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 septembrie 2015 a respins cererea avocatului Bobu Petru de repunere în termen a apelului și a restituit întreprinderii individuale ”Spataru și C” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

La 13 octombrie 2015 avocatul Bobu Petru a depus în interesele întreprinderii individuale ”Spataru și C” recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu soluționarea problemei în fond.

În motivarea recursului avocatul Bobu Petru a invocat că nu este de acord cu concluziile instanței de apel, deoarece întreprinderea individuală ”Spataru și C” despre ședința de judecată a primei instanțe din 09 decembrie 2014 a cunoscut, însă nu a participat solicitînd prin cererea înregistrată la 04 decembrie 2014 amînarea examinării pricinii.

Întreprinderea individuală ”Spataru și C” nu a cunoscut că ședința de judecată a fost amînată pentru 01 aprilie 2015 cînd a fost adoptată hotărîrea.

Copia dispozitivului hotărîrii primei instanțe nu a primit, iar la materialele pricinii lipsește o confirmare în acest sens.

La 20 aprilie 2015 a decedat soacra directorului întreprinderii individuale ”Spataru și C” Spătaru Ana, iar toată atenția și eforturile au fost concentrate asupra acestei probleme.

La 12 noiembrie 2015 reprezentantul Russu Ion a depus în interesele Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată referință la recursul declarat de avocatul Bobu Petru în interesele întreprinderii individuale ”Spataru și C” solicitînd respingerea acestuia și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La 22 septembrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 17 septembrie 2015.

Avocatul Bobu Petru în cererea de recurs a indicat că a recepționat copia încheierii instanței de apel la 28 septembrie 2015.

Deoarece la materialele pricinii nu sunt date cînd întreprinderea individuală ”Spataru și C” a recepționat copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 13 octombrie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că reprezentantul Russu Ion a depus în interesele Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii individuale ”Spataru și C” cu privire la încasarea datoriei pentru marfa livrată în sumă de 31235,66 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 938 lei, iar în total suma de 32174 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 01 aprilie 2015 acțiunea Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată a fost admisă.

S-a încasat de la întreprinderea individuală ”Spataru și C” în beneficiul Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată datoria în mărime de 31235,66 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 938 lei, iar în total suma de 32174 lei.

La 17 iunie 2015 întreprinderea individuală ”Spataru și C” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 01 aprilie 2015.

Avocatul Bobu Petru la 17 septembrie 205 a depus în interesele întreprinderii individuale ”Spataru și C” cerere solicitînd repunerea în termen a apelului pe motiv că directorul întreprinderii individuale ”Spataru și C” Spătaru Ana nu a fost citată, nu a cunoscut data ședinței de judecată, hotărîrea primei instanțe a fost adoptată în lipsa pîrîtului, a aflat despre aceasta în a doua decadă a lunii mai 2015 cînd conturile bancare au fost sechestrate.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 septembrie 2015 a respins cererea avocatului Bobu Petru de repunere în termen a apelului și a restituit întreprinderii individuale ”Spataru și C” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

Instanța de apel a emis încheierea contestată cu respectarea normelor de drept procedural.

Argumentele invocate de avocatul Bobu Petru în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu pot fi reținute din următoarele motive.

În conformitate cu art.236 alin.(4) Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

La 10 aprilie 2015 Judecătoria Botanica mun.Chișinău a expediat întreprinderii individuale ”Spataru și C” copia dispozitivului hotărârii din 01 aprilie 2015 (f.d.51).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Articolul 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă prevede că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Contrar acestor prevederi legale, întreprinderea individuală ”Spataru și C” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 01 aprilie 2015 la 17 iunie 2015, cu omiterea termenului de declarare a apelului (f.d.54).

În conformitate cu art.116 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Întreprinderea individuală ”Spataru și C” nu a prezentat instanței de apel motive întemeiate pentru a fi repusă cererea de apel în termen.

Argumentele avocatului Bobu Petru că întreprinderea individuală ”Spataru și C” nu a cunoscut că ședința de judecată a fost amânată pentru 01 aprilie 2015 când a fost adoptată hotărârea și nu a primit dispozitivul acesteia nu sunt motive întemeiate și nu constituie temei de repunere a apelului în termen.

La 04 noiembrie 2014 Judecătoria Botanica mun.Chișinău a expediat în adresa părților citație, prin care au fost înștiințate despre ședința de judecată fixată pentru 09 decembrie 2014 (f.d.32).

Prin avizul de recepție nr.2038172860 se confirmă că directorul întreprinderii individuale ”Spataru și C” Spătaru Ana a recepționat înștiințarea la 15 noiembrie 2015 (f.d.34).

La 04 decembrie 2014 directorul întreprinderii individuale ”Spataru și C” Spătaru Ana a depus cerere de amânare a examinării pricinii pe motiv că are nevoie de termen suplimentar pentru acumularea probelor (f.d.35).

Prin încheierea din 09 decembrie 2014 Judecătoria Botanica mun.Chișinău a admis cererea și a amânat examinarea pricinii pentru 11 februarie 2015 (f.d.36).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 11 februarie 2015 participanții la proces nu s-au prezentat și a fost amânată examinarea pricinii pentru 01 aprilie 2015 (f.d.39).

La 16 februarie 2015 Judecătoria Botanica mun.Chișinău a expediat în adresa părților citație cu aviz de recepție, prin care au fost înștiințate despre ședința de judecată fixată pentru 01 aprilie 2015 (f.d.40).

Citația cu avizul de recepție expediat în adresa întreprinderii individuale "Spataru și C" a fost returnat că a expirat termenul de păstrare (f.d.44).

Așadar, întreprinderea individuală "Spataru și C" nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru primirea citației.

În conformitate cu art.106 alin.(2) Codul de procedură civilă, persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea pricinii sau efectuarea actului procedural.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, întreprinderea individuală "Spataru și C" nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins demersul de repunere a apelului în termen și a restituit apelul declarat de întreprinderea individuală "Spataru și C" ca fiind depus în afara termenului legal.

Art. 10 alin (1) Codul de procedură civilă prevede că sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Întreprinderea individuală "Spataru și C" solicitînd amînarea ședinței de judecată din 09 decembrie 2014 a avut timp suficient pînă la 01 aprilie 2015 pentru a se interesa de soarta dosarului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a emis o încheiere legală și temeiuri de casare a acesteia nu sunt, iar argumentele invocate de avocatul Bobu Petru în cererea de recurs poartă caracter declarativ, se combat cu actele pricinii și normele de procedură ce reglementează termenul de depunere a apelului împotriva hotărîrilor emise în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Bobu Petru în interesele întreprinderii individuale ”Spataru și C”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Russu Ion în interesele Firmei „Vion-Impex” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii individuale ”Spataru și C” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan